

9. Особливості обліку доходів, витрат та фінансових результатів в країнах СНД.

10. Порядок складання та подання фінансової звітності.

Оволодіння методологічними та організаційними основами бухгалтерського обліку в країнах СНД надасть можливість майбутнім фахівцям з бухгалтерського обліку працювати на підприємствах, які співпрацюють з підприємствами країн СНД у різних сферах економіки.

Л. Б. Паламарчук, канд. пед. наук, доцент
кафедри педагогіки та психології

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІКИ»

Орієнтації та цінності сучасної вищої освіти в умовах міжнародних стандартів обумовлюють необхідність розуміти студента як індивідуальну дійсність і як індивідуальну можливість здійснення співробітництва під час навчального процесу.

Вивчення курсу «Методика викладання економіки» за сучасними навчальними планами здійснюється протягом V та VI семестрів. Перед нами третьокурсники. Вони вже мають певний досвід навчання в університеті, вміють працювати у різних формах навчання, знають перспективи майбутньої професії, мають намір здобути ще одну спеціальність — викладач економіки.

Вже перші оглядові лекції дають можливість викладачеві виділити кількох студентів чи групу, які володіють яскраво вираженою сукупністю ознак, властивих окремій людині, що закладені природою або набуті ними вже в процесі навчання в економічному університеті. Вступні семінарські заняття значно більше створюють умови познайомитись з індивідуальністю кожного студента. Як підказує нам наш педагогічний досвід, перші (вступні) семінарські заняття варто присвятити ознайомленню зі студентами, їх інтересами, природними даними, нахилами, характером, темпераментом, уподобаннями, планами і надіями. Крім того, під час індивідуальних бесід створюється атмосфера довіри і можливість вияснення значущості оволодіння курсу «МВЕ», про можливість у майбутньому використати ці знання, вміння та навички у педагогічній роботі чи управлінській діяльності.

Вже через кілька тижнів роботи можна помітити, що у тій чи іншій групі є студенти з особливими інтелектуальними, вольови-

ми, моральними і соціальними рисами. До індивідуальних особливостей студентів ми відносимо своєрідність сприймання навчального матеріалу, здатність неординарно мислити, мати хорошу пам'ять, уяву, певне коло інтересів, нахилів, здібностей тощо.

Деякі студенти вже на початку нашої співпраці проявляють зацікавленість у перспективах подальшої педагогічної діяльності. Кілька років ми спостерігаємо, що третьокурсники (більшість — це дівчата) мають бажання підготувати відкриту лекцію, семінарське заняття, виступити з педагогічними повідомленнями, проходити педагогічну практику на факультеті, у майбутньому пов'язати своє життя з педагогічною діяльністю, займатися методичними та педагогічними дослідженнями. Для цього їм необхідна педагогічна підтримка, яка може полягати у спільному із студентом визначенні його інтересів, цілей, можливостей і шляхів подолання перешкод, вирішенні деяких проблем, які заважають йому досягти позитивних результатів у навчанні. Підґрунтям педагогічної підтримки є взаємини рівноправності, рівноцінності, поваги й довіри між викладачем і студентом. Педагогічна підтримка використовується нами з метою допомоги студентам у вирішенні діагностичної, пошукової, діяльнісної та рефлексивної проблеми, що допоможе у здійсненні співробітництва під час процесу навчання, який є незамінним і сьогодні, як шлях одержання соціального досвіду попередніх поколінь та соціокультурних знань людства.

У результаті всебічного вивчення студентів ми сформували для себе чітке уявлення про навчальну групу, про її потенціал, про їх інтереси і здібності, що створило базу для індивідуальних завдань та самостійної роботи студентів.

Як правило, протягом п'ятого семестру студенти працюють на семінарських заняттях у малих групах (4—5 осіб). Після двох-трьох проведених занять викладач здогадується, хто буде очолювати ці малі групи, хто візьме на себе відповідальність лідера і всі його обов'язки. У малих групах проходить розподіл обов'язків за індивідуальними здібностями та нахилами студентів. Створюються малі групи на основі спільних інтересів, взаємоповаги, почуття відповідальності та справедливості.

Тому протягом семестру кожен студент прагне отримати цікаве завдання, підготувати і презентувати його, педагогічно обґрунтувати і перспективно показати його використання у подальшій професійній діяльності.

Протягом VI семестру студенти виконують індивідуальні завдання по підготовці методичних розробок окремих курсів еко-

номіки, здебільшого це уроки шкільного курсу «Основи економіки». Крім того індивідуальний підхід зберігається у виборі студентами місця педагогічної практики, проведенні занять та написанні звіту.

Повністю індивідуальним завданням є написання курсової роботи студентом. Тому під час навчання у VI семестрі переважають такі форми спілкування викладача і студента, як консультації, бесіди, поради, огляди новітньої педагогічної літератури тощо.

Саме індивідуальна робота зі студентами допомагає їм «розкритися», показати свої лекторські вміння, володіння аудиторією, манеру поведінки за кафедрою тощо.

Індивідуальний підхід передбачає:

— адресну допомогу студенту в усвідомленні власних потреб, інтересів, мети навчання;

— створення педагогічних умов для вільної реалізації природних задатків студентів;

— педагогічну підтримку у творчому самовираженні студента.

Педагогіка індивідуального підходу передбачає пристосування форм і методів педагогічного впливу до індивідуальних особливостей студента з метою подальшого розвитку його особистості.

Тому у сучасній педагогічній науці і практиці виникла необхідність запровадження нового поняття — особистісного підходу. Індивідуальний підхід забезпечує максимальну продуктивну роботу всіх студентів на всіх етапах навчання.

Г. Ю. Пастернак, ст. викл. кафедри
української мови та літератури

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ І НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

Сучасний соціальний і економічний розвиток України потребує активних і творчих фахівців, які мали б ґрунтовну теоретичну і практичну підготовку з обраного фаху, могли б самостійно приймати рішення, пов'язані з професійною діяльністю, створювати власними силами нові цінності в майбутньому. Але неможливо спростувати майже аксіоматичне твердження, що справжній знавець свого фаху має досконало володіти мовою своєї спеціальності та діловою фразеологією, сучасними національними засобами усного й писемного мовлення. Мовнокультурна освіченість по-